

на мислене и изследване при изучаване на масови явления. Установих, че двата универсални начина на мислене и изследване обладават обща логическа структура и в определен смисъл несъвкупностният начин се съдържа в съвкупностния като негов силно опростен (граничен) случай.

3. В това, че за да осигуря универсалност на статистическия начин на мислене и изследване:

а) Предложих възможно широко определение на понятието „съвкупност“. Определих съвкупността като обект, чиито свойства зависят единствено от честотните разпределения на признаците на влизащите в него единици от по-долен ранг.

б) Предложих възможно широко определение на понятието единица в съвкупност. Отърсих определението от антропоморфната представа за задължително присъща физическа природа и физическа обособеност на единиците; допуснах в качеството на единици и такива като паричните; при това показах, че паричните единици могат да варират в съвкупността както по качествени, така и по количествени признаци.

в) Предложих възможно широко определение и на понятието признак на единиците. Въведох във връзка с това представата, че в общия случай признаците имат трикомпонентна структура, при което само една компонента е стохастично-случайна, но не е задължително да е налице. С това отхвърлях като неправилна често презюмираната предпоставка, че в съвкупностите вари-

рането винаги е от стохастично-случаен произход.

4. В това, че приложих съвкупностен подход на мислене и изследване към решаване на някои частни въпроси на теорията и методологията на съвкупностните изследвания, а именно:

а) Преразгледах съвместно с доц. Тодор Къналиев теорията на т.нар. индекси и я представих строго като теория на динамиката на *съвкупности* и на комплекси от съвкупности.

б) Развих теория и методология на диагностичния (обяснителния) анализ на *промени* в съвкупности също върху основата на понятието „съвкупност“, и то както на пофакторно, така и на поизточниково ниво на промените.

5. В това, че положих основите на развитие на една единна *формална* логика на съвкупностното и несъвкупностното мислене.

6. В това, че положих основите на развитие на една единна *философия* и една единна *логика* в съвкупностна и несъвкупностна форма.

* * *

Какъв извод може да си направи читателят за перипетиите на моето развитие като теоретик статистик? Може би приблизително следният:

Като съм се борил цял живот със загадката какво се крие зад смесицата от знания, означавана с мъглявия термин „обща теория на статистиката“, аз очевидно недостатъчно проникновено и последователно, а и твърде бавно съм